

Dažďové pralesy

Tropické dažďové pralesy sú často označované za pľúca našej zeme. Zaberajú plochu 10 000 000 miliónov km², no v porovnaní s minulosťou je väčšina vyrúbaná a odlesnená.

Základné znaky podnebia dažďových pralesov: slnečné lúče dopadajú priamo na Zem, je tu veľmi horúce a vlhké podnebie, teplom sa vyparuje veľa vody, preto tu takmer každý deň prší, teplý a vlhký vzduch stúpa nahor, ochladzuje sa a tvorí obrovské oblaky, z ktorých potom prší. Ročné obdobie sa tu nestriedajú, teplota počas celého roka je okolo 25°C.

Prevládajú tu východné pasáty, alebo monzúny. Vzduch je tu stále vlhký a teplý a preto umožňuje rýchly chemický rozklad, hnitie organických látok a hlboké zvetrávanie hornín. Preto sú tieto kraje význačné svojimi vrstvami červenej pôdy. Rastlinstvo je v pralesi budované v 3 poschodiach: Horná vrstva dorastá do výšky 50-60 m. Stredná vrstva siaha do výšky 25-50. Dolná vrstva siaha do výšky 10-15 metrov. Prales ukrýva množstvo rastlín s liečivými účinkami. Je to napr. Lapacho, z ktorej odvar z vnútornej kôry používame na liečbu rakoviny. Taktiež sa tu nachádza najväčšia rastlina sveta: Raflézia. Živočíšstvo tiež nie je pozadu. Nachádzajú sa tu mnohé známe i menej známe živočíchy. Poznáme leňocha dvojprstého, ktorý žije

v amazonskom pralesi, alebo žabu Listárku Červenookú, ktorá žije v stredoamerickom pralesi. V pralesoch tiež žije mnoho plazov, hmyzu a veľa hmyzožravcov ako napr. mravcožrút. Nájde sa tu aj mnoho druhov opíc. Sú to napríklad orangutany, šimpanzy, gorily, alebo gibony. Je tu tiež veľa druhov veľhadov, ako napríklad pytón, alebo anakonda. Prírodu krásne dotvára pestrofarebné vtáctvo - žijú tu napríklad papagáje. V tropických dažďových pralesoch žije asi polovica všetkých rastlinných a živočíšnych druhov na Zemi. Ničenie tropických dažďových pralesov pripraví o život nielen tisíce druhov zvierat, ale má vplyv i na klímu Zeme. Jej zmena môže mať ďalekosiahle dôsledky pre celé ľudstvo. Preto je potrebné zachrániť dažďové pralesy pre ďalšie generácie.

Vyžaduje si to však podporu všetkých štátov a ľudí sveta.

Rastúci dopyt po živočíšnych produktoch so sebou prináša aj rastúcu potrebu pôdy. Či už priamo kvôli tvorbe pastvín pre dobytok, alebo pre tvorbu polí pre pestovanie krmiva pre dobytok vo veľkochovoch. To sa zároveň ukázalo byť hnacím motorom výrubu amazonského pralesa. Dažďové pralesy, ako ten amazonský, pri tom skrývajú viac ako 50% svetovej suchozemskej biodiverzity. To znamená, že viac ako polovica všetkých suchozemských druhov, sa tak ocitli v priamom ohrození

vyhubením.

Každý rok zmizne z povrchu zeme 130 000 km² lesa. Keby zmizli všetky dažďové pralesy utrpel by farmaceutický priemysel. Veľa flóry je primárnym zdrojom pre výrobu obrovského množstva liekov a stratou obrovských zelených území by sa ich zásoby radikálne stenčili. Klasikou je, že dôsledky by boli aj vo forme globálneho otepľovania. Pralesy pohlcujú až 40% ľudmi vyprodukovaného oxidu uhličitého, čo nie je rozhodne málo. Následne sa dá očakávať zrýchlenie otepľovania, roztápania ľadovcov, suchá, veľa oblastí Zeme by sa stali pre ľudí neobývateľnými. Taktiež by došlo k humanitárnej katastrofe. Obrovské zástupy chudobných by zrazu nemali prácu. Napríklad Indonézia či Malajzia by sa ocitli v neželanej situácii. A čo by sa spravilo z hladnými krkami? Okrem masových migrácií sa dajú čakať aj kruté vojny a všadeprítomné umieranie.